

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.061/2025/4.

A felperes:

Felperes1 (tart. hely: intézet1, cím2)

A felperes képviselője:

képviselő1 pártfogó ügyvéd (Cím4)

Az alperes:

intézet2 (cím5)

Az alperes képviselője:

képviselő2 jogtanácsos (cím5)

A per tárgya:

személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Szombathelyi Törvényszék, 15.P.20.014/2024/32. sorszám

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 33. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletét megváltoztatja annyiban, hogy az állam által viselendő eljárási illeték összegét 120.000 (Százhuszezer) forintban állapítja meg.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az alperesnek 100.000 (Százezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 160.000 (Százhatvanezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes szabadságvesztés büntetését tölti, a jelenlegi tartózkodási helye a intézet1. A Alperes1ben töltötte a büntetését 2018. május 22-től 2018. szeptember 24-ig, majd 2022. november 28-tól 2023. január 16-ig. 2018. május 22. napján nem dohányzó fogvatartottként került elhelyezésre nemdohányzó zárkában.

[2] Dohányzási szokásának megváltozásáról 2018. június 21. napján kérelmet adott be, mely tény rögzítésre került az alperes közhiteles elektronikus nyilvántartásában, és dohányzó zárkába került áthelyezésre. Az alperes közhiteles elektronikus nyilvántartása szerint a felperes által sérelmezett időszakban a felperes mindösszesen 15 alkalommal változtatta meg dohányzási szokásait. A dohányzási szokások megváltoztatásával kapcsolatos felperesi írásbeli kérelmek már nem állnak rendelkezésre, kivéve a 2022. november 29. napján kelt kérelem, amelyet a felperes maga írt alá.

[3] Az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben külön dohányzó vagy nemdohányzó zárka nincs, hogy ott dohányoznak-e vagy sem, az ott tartózkodóktól függ.

[4] A felperes 2022 novemberében tárgyaláson volt a Kaposvári Törvényszéken, és amikor visszahozták a intézet2be, a 310-es nemdohányzó zárkában nem volt hely, ezért dohányzó zárkába került, kényszerhelyzetben volt, mert nem akart drogosok közé kerülni, és abban a zárkában voltak az ismerősei. A dohányzó zárkában való elhelyezés miatt szabályszerű panaszt a felperes soha nem nyújtott be.

[5] A felperes megváltoztatott kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette az egészséghez való jogát azzal, hogy nem dohányzó fogvatartottként dohányzó fogvatartottakkal helyezte el egy zárkában, kérte kötelezni az alperest 800.000 forint sérelemdíj megfizetésére, valamint elégtétel adására bocsánatkérő levél formájában.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte. A felperes követelését mind jogalapjában, mind összecszerűségében vitatta.

[7] Azt nem vitatta, hogy voltak olyan időszakok, hogy a felperes dohányzó zárkában volt elhelyezve, ez azonban annak a következménye volt, hogy a felperes ilyen kérelmet terjesztett elő, dohányzási szokásait folyamatosan változtatgatta. Az alperes semmilyen jogsértő magatartást nem tanúsított.

[8] A felperes a keresetében állított sérelmével kapcsolatban sem panaszt, sem kárigényt nem terjesztett elő az alperesnél.

[9] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 forint perköltséget. Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság, hogy 48.000 forint eljárási illetéket az állam visel, a pártfogó ügyvéd díjának viselése pedig a felperes terhére esik.

[10] Az elsőfokú ítélet indokolásában kiemelte a Ptk. 2:51. § (1) bekezdését, a 2:52. § (1), (2) bekezdését. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek jogviszonyában büntetés-végrehajtási jogviszony áll fenn, amelynek keretén belül az alperes kétséget kizáróan közhatalmat gyakorol, ezért felelősségére a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésében foglaltak az irányadóak, mely szerint a közigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget akkor lehet megállapítani, ha a kárt közhatalom gyakorlásával, vagy annak elmulasztásával okozták, és a kár rendes jogorvoslással, további közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban nem volt elhárítható.

[11] A fentiekből következően összegezte az elsőfokú bíróság, hogy a jelen eljárásban a felperesnek elsődlegesen azt kellett bizonyítania, hogy a felperes által állított tényállás vonatkozásában az alperes jogellenesen járt el, jogsértő magatartást tanúsított, ezzel megsértette a felperes személyiségi jogait a felperes által állított jog vonatkozásában, illetve ezen alperesi magatartás olyan hátrányt okozott a felperesnek, amely sérelemdíj, illetve a kereseti kérelemben meghatározott mértékig sérelemdíj megállapítására ad alapot, illetve a felperesnek azt is bizonyítania kellett, hogy a kár rendes jogorvoslással, panasszal nem volt elhárítható.

[12] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a bizonyítási teher körébe tartozó fenti tényeket a per során bizonyítani nem tudta.

[13] A Bvtv. 142. § szerinti szabályszerű panasz benyújtásának kérdését az elsőfokú bíróság előkérdésnek minősítette és megállapította, hogy a felperes nem hivatkozott rá, ebből kifolyólag nem is bizonyította, hogy állított jogsérelmével kapcsolatosan panaszt nyújtott volna be az alperesnél, ez pedig a sérelemdíj igényt már önmagában kizárja [Ptk. 6:548. § (1) bekezdés].

[14] A másodlagos kérdés az alperes jogellenes, jogsértő magatartásának a bizonyítása volt. A Pp. 279. § (1) bekezdésére figyelemmel az elsőfokú bíróság arra az

álláspontra helyezkedett, hogy a felperes nem tudta bizonyítani az alperes jogellenes, jogsértő magatartását.

[15] Az alperes közhiteles elektronikus nyilvántartásából, a felperes által aláírt 2022. november 29. napján kelt kérelemből, valamint a felperesnek a tárgyaláson tett személyes előadásából arra következtetett, hogy a felperes dohányzási szokásait folyamatosan változtatta, lehetséges, hogy ténylegesen nem dohányzott, ezt annak érdekében tette, hogy olyan személyekkel legyen egy zárkában elhelyezve, akik neki megfelelnek, ez azonban nem értékelhető az alperes terhére.

[16] A fentiekre tekintettel a bíróság a keresetet elutasította.

[17] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes fellebbezést jelentett be, melyben annak megváltoztatását és elsődlegesen a felperes kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát, másodlagosan az alperes javára megítélt perköltség 25.000 forintra történő mérséklését kérte.

[18] A felperes nem értett egyet az elsőfokú bíróság bizonyítási teher kapcsán kifejtett azon álláspontjával, miszerint „a felperes a bizonyítási érdek és a teher körébe tartozó fenti tényeket a per során bizonyítani nem tudta”, valamint az indokolás azon részét is vitatta, mely szerint a felperes nem hivatkozott rá, ebből kifolyólag nem is bizonyította, hogy állított jogsérelmével kapcsolatosan panaszt nyújtott volna be az alperesnél, ez pedig a sérelemdíj iránti igényt önmagában kizárja.

[19] A felperes fogvatartása során többször jelezte az alperes bv. intézetnek, hogy ő nem dohányzó, gépen rosszul van felvéve, így kérte nem dohányzó zárkába történő elhelyezését, azonban sikertelenül. A felperes az eljárás során mindvégig tagadta, hogy a dohányzási szokásának megváltozásáról valaha nyilatkozatot tett volna, állítása szerint a dohányzási szokásának megváltoztatásáról szóló kérelmet alperes bv. intézetben nem nyújtott be. Felperes állította, hogy aláírását szabálytalanul, önkényesen és tudta és beleegyezése nélkül rögzítették, erre azonban a bíróság nem folytatott le érdemi bizonyítást.

[20] Mindezek alapján a bíróságnak a rendelkezésre álló bizonyítékokat akként kellett volna értékelnie, hogy a felperes keresete alapos. Alperes ugyanis megsértette a felperes egészséghez való jogát és jogérvényesítési jogát, így a felperes sérelemdíjra jogosult.

[21] A másodlagos fellebbezési kérelem indokolásaként kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság olyan mértékű jogi képviselői munkadíj megfizetésére kötelezte, mely nem áll arányban az alperes jogi képviselője által kifejtett munkával, ezért azt a jelen eljárásban még alkalmazandó 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelni kell. Hangsúlyozta, hogy az eljárás 2 tárgyalás alatt befejeződött, mely így nem áll arányban a megállapított 50.000 forint perköltséggel.

[22] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

[23] A felperes fellebbezésében előadottakkal szemben rámutatott, hogy az alperes okirati bizonyítékokat csatolt az elsőfokú eljárás során a felperes dohányzási szokásairól, zárkába helyezést tartalmazó kimutatást, felperes kérelmeinek, panaszainak listáját, valamint a 2022. november 22. napján aláírt kérelmét. Az alperes a felperes 2018. június 18-i aláírt kérelmét ugyan nem tudta csatolni, azonban a FÖNIX3 fogvatartotti elektronikus nyilvántartó programban rögzítésre került dohányzási szokásának megváltoztatása. Felperes az elsőfokú eljárásban elismerte, hogy az adott zárkába helyezést azért fogadta el, mert szeretett volna az általa ismert személyekkel együtt lenni. Lehetséges, hogy a felperes nem dohányzott, de ennek ellenére a fogvatartása során több alkalommal változtatott dohányzási szokásán, melyet az erről készített kimutatás bizonyít. Egyebekben a felperes az elsőfokú ítélet rendelkezéseit nem támadta.

[24] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság teljeskörű bizonyítást folytatott le, melyek alapján az ítéletében helyesen állapította meg, hogy a felperes a per során a bizonyítandó tényeket, illetve az alperes magatartásának jogellenességét sem tudta bizonyítani.

[25] Azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az elsődleges kérdésnek minősül a Bvtv. 142. § szerinti panasz benyújtásának kérdése. A felperes nem bizonyította, hogy több alkalommal jelezte, nem dohányzó. A panasz benyújtásának hiánya pedig önmagában is kizárja a sérelemdíj iránti igényt, mely a következetes bírói gyakorlat szerint szükségszerű az érdemi döntéshez. Ebben a körben hivatkozott a Győri Ítéltábla három eseti döntésére (Pf.I.20.167/2020/6., Pf.I.20.024/2019/9/1. és Pf.II.20.083/2024/4.)

[26] A másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán kifejtette, hogy az alperes a jogszabály szerint kérte a perköltség felszámítását, mely 40.000 forintot jelentett volna, azonban a bíróság 50.000 forintot ítélt meg. A felperes azonban nem ezt vitatja, hanem a perköltség felére történő mérséklést kéri. Az alperes rámutatott, hogy részletesen kidolgozott érdemi ellenkérelmet készített, válasziratokat nyújtott be és csatolt okirati bizonyítékokat, két tárgyaláson személyesen megjelent. Ehhez mérten a perköltség jogszabályban meghatározott összegének csökkentése nem indokolt.

[27] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül elbírálva megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[28] Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, és a peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg. A döntésével és indokaival az ítéltábla maradéktalanul egyetértett. A fellebbezésre tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[29] Az elsőfokú bíróság az ítélet 19. bekezdésében részletesen kifejtette, hogy mely körben terhelte a felperest bizonyítási kötelezettség. Ebben a körben az elsőfokú bíróság megfelelően tájékoztatta is a feleket és a felek által indítványozott bizonyítás maradéktalan lefolytatásával beszerzett peradatokat a Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelően, a maguk

összességében, okszerűen, helyesen értékelve állapította meg, hogy a felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni.

[30] Helyesen mérlegelte a felperes nyilatkozata mellett az alperes nyilvántartásainak adatait, a rendelkezésre álló dokumentumokat. Mindezek alapján helytállóan jutott az elsőfokú bíróság, arra a következtetésre, hogy a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg, hogy az alperes megsértette volna a felperes egészséghez való jogát a dohányzó zárkába történő elhelyezéssel. Továbbá nem lehetett megállapítani ítéleti bizonyossággal, hogy a felperes panaszt terjesztett volna elő azért, mert nem dohányzó fogvatartottként dohányzó zárkában került elhelyezésre. Nem bizonyította azt sem, hogy a nyilvántartó rendszerben elírás folytán került volna dohányzóként feltüntetésre. Ezzel szemben az alperes nyilvántartása az alperes állítását, az érdemi ellenkérelmében előadottakat teljes egészében alátámasztotta.

[31] A felperes fellebbezésében csupán általánosságban szereplő, a bizonyítékok mérlegelésének helytelenségére utalás az elsőfokú ítélet következetes és okszerűen levezetett indokolásával szemben a döntés megváltoztatására nem adhat alapot.

[32] A rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen mérlegelte tehát az elsőfokú bíróság, ez alapján helytálló az a következtetése, hogy az egészséghez való joga megsértésének ténybeli alapjául megjelölt magatartások, nem nyertek bizonyítást. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések helyes alkalmazásával döntött tehát az elsőfokú bíróság a felperes keresetének elutasításáról.

[33] A másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán rámutat az ítéltábla, hogy az alperes javára megítélt, jogtanácsosi munkadíjból álló 50.000 forint perköltség nem minősül eltúlzott mértékűnek figyelemmel az egész eljárás során kifejtett tényleges jogi képviseleti tevékenységre. Helyesen hivatkozott az alperes jogtanácsosa arra, hogy az érdemi ellenkérelem megszerkesztésén túl több válaszirat, beadvány került megszerkesztésre a részéről, továbbá mindkét megtartott tárgyaláson jelen volt.

[34] Megjegyzi az ítéltábla, figyelemmel az alperes fellebbezési ellenkérelmében előadottakra is, hogy a pertárgyértéket a jelen eljárásban nem önmagában a sérelemdíj összege alapozza meg, hanem a megállapításra és az elégtételadásra irányuló kereseti kérelmeket meg nem határozható pertárgyérték alapulvételével hozzá kell számítani a 800.000 forinthez, így a helyesen számított, teljes pertárgyérték 2.000.000 forint. Ez alapján az elsőfokú bíróság nem ítélte meg nagyobb összegű ügyvédi munkadíjat, mint amit az alperes felszámított.

[35] A fentiekre figyelemmel helytelenül került meghatározásra az eljárási illeték mértéke is, mivel az a 2.000.000 forint összegű pertárgyértékre figyelemmel az Itv. 39. § (1) és (3) bekezdés c) pontja, valamint a 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint számítva helyesen 120.000 forint, ezért az ítéltábla a Pp. 383. § (6) bekezdése értelmében, a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, hivatalból az állam által viselendő eljárási illeték mértékét megváltoztatta.

[36] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az eljárási illeték vonatkozásában megváltoztatta, egyebekben pedig azt helybenhagyta.

[37] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése folytán viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült költségeket. Mivel a jelen másodfokú eljárás a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2025. február 9-i hatálybalépését követően indult, ezért a másodfokú ügyvédi munkadíj meghatározására ezen rendelet rendelkezései az irányadóak. Az alperes fellebbezési ellenkérelmében ugyan a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletre hivatkozott, azonban az az utóbb megindult másodfokú eljárásban már nem alkalmazható, ezért az ítéltábla úgy tekintette, hogy az alperes a fenti hatályos 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet rendelkezései szerint kéri ügyvédi munkadíja megállapítását. Mindezek alapján az ítéltábla a helyes pertárgyérték alapulvételével, a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (3) bekezdés a) pontja és a 3. § a) pontja alapján, 100.000 forintban határozta meg az alperes jogtanácsosi munkadíját és kötelezte a pervesztes felperest annak megfizetésére.

[38] A feljegyzett fellebbezési illeték a felperes személyes költségmentessége folytán az állam terhén marad. [Pp. 102. § (6) bekezdés]

Győr, 2025. május 19.

Dr. Lezsák József s. k.

Dr. Szabó Péter s. k.

Dr. Sarmon Hedvig s. k.

a tanács elnöke, előadó bíró

bíró

bíró